

27.03.2019

Pormestari

---

59 §**Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle
Mannerheim-museon suojelemisesta**

HEL 2018-005901 T 10 03 10

Päätös

Pormestari antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon:

Rakennuksen ja sen piha-alueen suojeleminen lailla rakennusperinnön suojelemisesta turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Kohde tullaan suojelemaan uudessa asemakaavassa. Asemakaavasuojelun tavasta ja määräyksistä neuvotellaan, eikä kaavoituksen tässä vaiheessa voida arvioida, millaiset suojelumääräykset kyseiselle kohteelle tullaan osoittamaan. Tällöin etenkin sisätilojen suojeleminen rakennusperintölain nojalla on tarkoituksenmukaista ja näin voidaan varmistua suojelumääräysten riittävästä yksityiskohtaisuudesta ja kattavuudesta tämän ainutlaatuisen kohteen osalta.

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on perusteltu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginmuseon lausunto 5.6.2018
- 2 Kaupunginmuseon lausunto 5.6.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Uudenmaan ELY-keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2

27.03.2019

Pormestari

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Mannerheim-museon suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla. Määräaika lausunnon antamiselle on 29.3.2019. Määräaikaa on Helsingin kaupungin pyynnöstä pidennetty 8.4.2019 saakka.

Suojeluesitys

Museovirasto on tehnyt esityksen Mannerheim-museon suojelemiseksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla.

Kohde sijaitsee 9. kaupunginosan (Kaivopuisto) korttelissa 199 tontilla 24, osoitteessa Kallioliinantie 14. Tontilla sijaitsee vuonna 1874 valmistunut puuhuvila, jonka Marsalkka Carl Gustav Emil Mannerheim uudisti itselleen kodiksi vuonna 1924. Rakennuksen omistaa Mannerheim-säätiö ja se toimii tällä hetkellä Mannerheim-museona.

Museoviraston suojeluesityksessä esitetään yksityiskohtaisesti erityisesti sisätilojen osalta, miten ne vastaavat Mannerheimin aikaista ulkoasua. Kohde on paitsi osa Kaivopuiston vanhaa rakennuskantaa, mutta myös sisustukseltaan ainutlaatuisen henkilöhistoriansa ilmentymä. Mannerheimin itselleen suunnittelemassa kodissa on toisaalta paljon kansainvälisiä vaikutteita, toisaalta se on hänen persoonastaan kertova kokonaisuus. Museo on valtakunnallisesti merkittävä rakennus, jolla todetaan olevan rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa merkitystä 1) harvinaisuuden ja ainutlaatuisuuden 2) historiallisen tyypillisyyden 3) edustavuuden 4) alkuperäisyyden 5) historiallisen todistusvoimaisuuden ja 6) historiallisen kerroksellisuuden perusteella. Museoviraston mukaan suojelutarve kohdistuu rakennukseen sekä sen nykyiseen piha-alueeseen rakenteineen.

Museovirasto esittää suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi seuraavaa:

1. Rakennuksen ja piha-alueen muodostamaa kokonaisuutta on käytettävä ja kunnostettava Mannerheimin aikaisessa asussa siten, että sen kulttuurihistorialliset arvot säilyvät. Rakennuksesta

27.03.2019

Pormestari

---

on suojeltu Mannerheimin aikainen ulkoasu, rakenteet, keskeiset sisätilat, kiinteä sisustus sekä laitteet ja piha-alueella rakenteet.

2. Korjaus- ja muutostöiden sekä hoidon on perustuttava kohteen historian, alkuperäisen ja Mannerheimin aikaisen toteutuksen, muutosvaiheiden, säilyneisyyden hyvään tuntemukseen.
3. Suojeltujen tilojen rakennusosien, yksityiskohtien ja pintojen ylläpidossa käytetään ensisijaisesti konservoivia toimenpiteitä. Vaurioituneita tai elinkaarensa päässä olevia rakennusosia tulee korjata ja tarvittaessa uusia siten, että rakenteet, materiaalit ja työtavat vastaavat niiden Mannerheimin aikaista toteutusta.
4. Muutoksia Mannerheimin aikaiseen kokonaisuuteen ei tule tehdä, mutta mahdolliset talotekniset uudistukset sekä välttämättömät museotoiminnan vaatimat muutokset ovat mahdollisia, kunhan ne ovat restaurointiperiaatteiden kannalta mahdollisia.
5. Korjaus- ja muutostöissä on kuultava Museovirastoa, jolla on myös oikeus antaa tarkempia ohjeita suojelumääräysten soveltamisesta.

Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava nro 4074, joka on vahvistettu vuonna 1956. Tontti on asemakaavassa merkitty yleisen rakennuksen tontiksi, jota saadaan käyttää museorakennusta varten. Asemakaavassa ei ole osoitettu suojelumerkintöjä. Asemakaava on vanhentunut. Tontti kuuluu Kaivopuiston valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009).

Helsingin yleiskaavassa 2016 tontti kuuluu kantakaupunki C2 -alueeseen, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Alueella on vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamistyö, jonka tavoitteena on päivittää ja yhdenmukaistaa osin vanhentuneet asemakaavat. Asemakaavatyön keskeisimpinä tavoitteina on turvata sekä kaupunkikuvalisten kokonaisuuksien että yksittäisten kohteiden tärkeiden arvojen säilyminen ja samalla varmistaa yleiskaavan mukainen kehitys. Kaavaehdotukset laaditaan osissa ja tavoitteena on esitellä ne kaupunkiympäristölautakunnalle arviolta vuosina 2021–2024.

Kohde tullaan suojelemaan uudessa asemakaavassa. Asemakaava-suojelun tavasta ja määräyksistä neuvotellaan, eikä kaavoituksen tässä vaiheessa voida arvioida, millaiset suojelumääräykset kyseiselle kohteelle tullaan osoittamaan. Tällöin etenkin sisätilojen suojele rakennusperintölain nojalla on tarkoituksenmukaista ja näin voidaan varmistua

27.03.2019

Pormestari

---

suojelumääräysten riittävästä yksityiskohtaisuudesta ja kattavuudesta tämän ainutlaatuisen kohteen osalta.

Annetut lausunto

Kaupunginmuseo on 5.6.2018 antanut Ely-keskukselle suojeluesityksestä lausunnon. Kaupunginmuseon mukaan Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi turvaa rakennuksen kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen säilymistä, mitä kaupunginmuseo pitää kohteen suojeluarvojen mukaisena.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Päätösehdotus on kaupunkiympäristötoimialan lausunnon mukainen.

Annetut lausunnot ovat liitteenä 1 ja 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

- 1 Kaupunginmuseon lausunto 5.6.2018
- 2 Kaupunginmuseon lausunto 5.6.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Uudenmaan ELY-keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

27.03.2019

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 59 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

27.03.2019

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 27.03.2019.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566